

Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультету менеджменту, адміністрування та права
Кафедра менеджменту, бізнесу і адміністрування

КОМПЛЕКСНА ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

**методичні вказівки до дистанційного проходження
практики в умовах воєнного стану**

(для студентів III курсу першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент»
галузі знань 07 «Управління і адміністрування»)

**ХАРКІВ
2023**

Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультету менеджменту, адміністрування та права
Кафедра менеджменту, бізнесу і адміністрування

КОМПЛЕКСНА
ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА
методичні вказівки до дистанційного проходження
практики в умовах воєнного стану

(для студентів III курсу першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент»
галузі знань 07 «Управління і адміністрування»)

Затверджено рішенням Науково-
методичної ради
Факультету МАП
Протокол № 4
від «22_» грудня_2023 р.

ХАРКІВ - 2023

УДК

К

Комплексна виробнича практика: методичні вкiвки до дистанційного проходження виробничої практики в умовах воєнного стану для студентів III курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління і адміністрування») / Державний біотехнологічний університет; упоряд.: А.Ф.Гацько, С.І. Міненко, С.В. Кускова, О.В., Лісніченко О.О. – Харків : ДБТУ [б. в.], 2023. – 17 с.

Методичні вказівки до дистанційного проходження комплексної виробничої практики в умовах воєнного стану розроблені у відповідності до цілей і завдань ОПП «Менеджмент» Державного біотехнологічного університету.

Видання призначене для здобувачів III курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент».

«Схвалено»

на засіданні кафедри **менеджменту, бізнесу і адміністрування**

Протокол № 4 від «18» грудня 2023 р.

Відповідальний за випуск: Ю.М.Сагачко, завідувачка кафедр,
канд.екон.наук, доцент

© Гацько А.Ф., Міненко С.І.,
Кускова С.В., Лісніченко О.О.
2023

© ДБТУ, 2023

ВСТУП

Комплексна виробнича практика є обов'язковою освітньою компонентою для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» в Державному біотехнологічному університеті.

Програма комплексної виробничої практики складена відповідно до затвердженого стандарту вищої освіти від 29.10.2018 року №1165 за спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління і адміністрування» для першого (бакалаврського) рівня освіти.

Методичні рекомендації з проходження виробничої практики для студентів III-го курсу розроблено відповідно цілей і завдань ОПП «Менеджмент» Державного біотехнологічного університету.

Метою комплексної виробничої практики є формування у студентів професійних умінь і навичок щодо прийняття самостійних рішень під час професійної діяльності в реальних ринкових умовах; поглиблення та закріплення теоретичних знань; опанування студентами сучасних прийомів, методів та знарядь праці в галузі їх майбутньої професії; виховання у студентів потреби постійно поповнювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

Після успішного проходження здобувач вищої освіти зможе:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

ФК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

ФК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

ФК 9. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.

ФК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

ФК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Програмні результати навчання

ПРН 3 Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН 4 Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень

ПРН 5 Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН 6 Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 7 Виявляти навички організаційного проектування.

ПРН 8 Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

ПРН 9 Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

ПРН 10 Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.

ПРН 11 Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПРН 12 Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

ПРН 15 Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

ПРН 16 Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

ПРН 17 Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

Отже, студенти під час проходження комплексної виробничої практики повинні самостійно навчитися здійснювати пошук потрібної інформації про стан роботи підприємства на ринку, аналізувати її, виявляти основні фактори, що обумовлюють фактичний стан діяльності підприємства, розкривати основні тенденції його розвитку, пояснювати їх, пропонувати науково-обґрунтовані висновки та пропозиції щодо підвищення ефективності діяльності.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Керівництво комплексною виробничою практикою здійснює випускова кафедра менеджменту, бізнесу і адміністрування. Керівниками практики призначаються досвідчені науково-педагогічні працівники кафедри. Розподіл та закріплення студентів за керівниками ухвалюється на засіданні кафедри.

Студенти можуть самостійно обрати для себе підприємство в якості об'єкта проведення практики, але при цьому потрібно витримати умови, які ставить заклад вищої освіти перед підприємствами, що є базами практики.

Об'єктами практики можуть бути підприємства різних форм власності, видів господарської діяльності, організаційно-правового статусу, які є юридичними особами і функціонують на ринку не менше двох років і здійснюють виробничу торговельну, виробничо-торговельну, посередницьку, оптово-збутову та інші види діяльності. Підприємства повинні відповідати сучасним вимогам, тобто на них повинні застосовуватися передові форми і методи управління та організації виробничої, планово-економічної роботи, логістичної та маркетингової діяльності, бухгалтерського обліку, впроваджуватися прогресивні технології виробництва, організації праці та управління.

Організаційно-методичне забезпечення практики передбачає вирішення наступних питань:

- надання інформації студентам про завдання практики, терміни її проходження та вимоги до об'єктів практики;
- інструктаж студентів щодо дотримання умов техніки безпеки при проходженні практики

Після закінчення практики студент надсилає на електронну пошту кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування kafmba2021@gmail.com звіт з практики в електронному вигляді і презентацію.

Кафедра зобов'язана:

- щорічно переглядати і при необхідності вносити зміни в

- програму комплексної виробничої практики;
- призначати керівників практики для кожної групи студентів;
    - складати списки студентів-практикантів, забезпечувати студентів програмою практики, індивідуальними завданнями;
    - проводити організаційно-інструктивні збори студентів перед початком практики, а після її завершення – проводити захист практики;
    - заслуховувати звіти керівників про підготовку, проведення та завершення практики, а також пропозиції щодо її удосконалення.

Керівник практики від кафедри зобов'язаний:

- перед початком комплексної виробничої практики проводить організаційно-методичну консультацію де роз'яснює мету, задачі, програму, зміст і календарний графік проведення практики, перелік і порядок укладання необхідних для проходження практики і захисту звіту документів, знайомить із вимогами до звітів та критеріями їх оцінки, роздає направлення на практику;
- направляє роботу студента, залишаючи за ним право на ініціативу і самостійність прийняття рішень;
- рекомендує студенту основну і додаткову літературу та інші джерела з теми індивідуального завдання;
- проводить консультації щодо аналізу теоретичної та методичної літератури, вибору методів обробки зібраних даних, та оформлення отриманих результатів;
- визначає терміни виконання і оформлення звіту;
- перевіряє наведені у звітах та використані студентами у розрахунках матеріали комплексної виробничої практики;
- перевіряє звіт, підписаний студентом та керівником практики від підприємства, та у разі якщо звіт виконано у відповідності до встановлених вимог, допускає його до захисту;
- проводить захист у відповідності із встановленим графіком та виставляє оцінку;
- за встановленою формою складає звіт за підсумками проведення виробничої практики, висловлює зауваження і пропозиції щодо вдосконалення практичної підготовки студентів

Керівництво практикою від організації

- організовує проведення обов'язкових інструктажів з охорони праці;
- забезпечує виконання студентами правил безпеки праці на кожному робочому місці;
- знайомить студентів з організаційною структурою підприємства, організацією виробництва, праці та управління, основними техніко- економічними показниками;
- організовує для практикантів екскурсії по підприємству, зустрічі та бесіди зі спеціалістами та керівниками;
- забезпечує виділення кожному практиканту певної ділянки роботи та робоче місце;
- знайомить студентів з організацією роботи на конкретних робочих місцях, надає допомогу з правильного виконання практикантами їхніх функціональних задач, з освоєння прийомів раціонального виконання їхніх майбутніх посадових обов'язків;
- надає студентам можливість користуватись бібліотекою, нормативною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики.

Студенти-практиканти мають право:

- звертатись до керівника практики та завідувача кафедри з усіх питань, які виникають під час проходження практики;
- користуватись матеріалами та літературою бібліотеки, інформаційними ресурсами базових установ проведення практики.

Студенти при проходженні практики зобов'язані:

- до початку практики одержати від керівника практики від кафедри консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників;
- вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- нести відповідальність за виконану роботу і достовірність

всіх даних наведених у звіті про проходження виробничої практики;

- завчасно подати керівникові від підприємства на узгодження, перевірку та підпис відповідно оформлений звіт про проходження переддипломної практики;

- у визначений кафедрою час з'явитися для захисту свого звіту про проходження виробничої практики.

На засіданні кафедри обговорюються результати проходження студентами комплексної виробничої практики, проводиться їх аналіз та за підсумками практики визначаються найкращі студенти-практиканти.

**ГРАФІК ПРОХОДЖЕННЯ
КОМПЛЕКСНОЇ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ**
на період з _____ по _____

№	Назва виду діяльності	Термін виконання
1	Інструктаж з техніки безпеки	*
2	Вивчення установчих документів підприємства — бази практики	*
3	Аналіз показників виробничої діяльності підприємства	*
4	Аналіз фінансово господарської діяльності підприємства, вивчення звітності підприємства	*
5	Вивчення й аналіз організаційної структури управління підприємством	*
6	Вивчення кадрової політики підприємства	*
7	Маркетингові дослідження діяльності підприємства	*
8	Оцінка ефективності систем управління	*
9	Комплексне дослідження внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства, його конкурентоспроможність	*
10	Визначення основних проблем господарської діяльності підприємства, напрями, що потребують удосконалення	*
11	Внесення пропозицій щодо вдосконалення діяльності підприємства та їх обговорення	*
12	Розрахунок ефективності заходів вдосконалення діяльності підприємства	*
13	Підготовка матеріалів і написання звіту з практики	*
14	Подання звіту на кафедру	Три робочі дні після завершення практики
15	Захист звіту	**

* Термін встановлюється керівником практики від підприємства

** згідно встановленого на кафедрі графіку захисту звітів

ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Обсяг звіту з комплексної виробничої практики становить не менше 20-25 друкованих сторінок без урахування додатків і списку використаних джерел.

Звіт містить наступні складові: титульний аркуш, зміст, вступ (1-2 сторінки), основна частина (15-20 сторінок), що містить три розділи, висновки (1-3 сторінки), додатки, список використаних джерел.

Звіт оформлюється на стандартному папері формату А4 (210 x297). Поля: верхнє, нижнє та ліве - 20 мм, праве - 10 мм.

Кожний розділ роботи починають з нової сторінки, а підрозділ – на тій же сторінці.

Заголовки розділів звіту друкують великими літерами, шрифт – Times New Roman, напівжирний, кегль 14, вирівнювання – по центру.

Заголовки підрозділів друкують рядковими буквами (окрім першої прописної) з абзацного відступу напівжирним шрифтом кеглем 14, вирівнювання – по ширині.

Ілюстрації (графіки, діаграми тощо) позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно порядковим номером ілюстрації, наприклад «Рис. 1.1».

Кожна таблиця повинна мати назву, яка пишеться над таблицею симетрично до тексту. Слово «Таблиця» та безпосередньо її назва починається з великої літери. У кожній таблиці заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають єдине ціле. Таблицю розміщують після згадування про неї в тексті. Таблицю з великою кількістю рядків можна перенести на іншу сторінку, при цьому не повторюючи назву, вказуючи «Продовження табл.» На всі таблиці мають бути посилання в тексті при цьому слово «таблиця» пишуть скорочено, наприклад, «Табл. 1.1». У повторних посиланнях за текстом на таблиці треба зазначити «див. табл. 1.1».

Робота захищається у вигляді демонстрації підготовленої презентації у PowerPoint (Canva, Prezi тощо).

ЗАХИСТ ЗВІТІВ З КОМПЛЕКСНОЇ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Після закінчення практики студент надсилає на кафедру оформлений належним чином звіт та презентацію.

Перевіряє та оцінює звіт керівник практики. За результатами перевірки звіту керівник ухвалює рішення про допуск його до захисту або повертає студентові на доопрацювання відповідно до вказаних зауважень.

Захист звіту відбувається перед комісією у складі трьох членів кафедри. Результати захисту заносяться до відомості успішності в день захисту.

Під час оцінювання результатів практики враховуються такі показники:

- організованість, дисциплінованість і добросовісне ставлення до роботи студента-практиканта, його ініціативність і творчість; повнота виконання програми практики;
- якість оформлення звіту та презентації;
- своєчасність здачі звіту;
- відповіді студента на поставлені запитання під час захисту звіту.

Кількість балів зменшується у випадку порушення таких вимог:

- невідповідне оформлення (поля, шрифт та інтервал не відповідають встановленим вимогам; відсутня або неправильна нумерація сторінок; неправильне оформлення графічного матеріалу, таблиць, рисунків, формул тощо) – до 5 балів;
- несвоєчасна здача звіту про проходження практики до 5 балів;
- відсутність логічної послідовності і наукового стилю викладення матеріалу – до 15 балів;

- відсутність табличного та ілюстративного матеріалу, його аналізу та прив'язки до змісту тексту – до 15 балів.

Студенти, які не виконали програму комплексної виробничої практики без поважної причини чи ті, які отримали незадовільну оцінку, можуть бути відраховані із ЗВО як такі, що мають академічну заборгованість.

В окремому випадку студенту може бути надано право проходження комплексної виробничої практики повторно під час канікул. Студент, який повторно отримав незадовільну оцінку з практики в комісії, відраховується із університету.

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ОЦІНКА КОМПЕТЕНТНОСТІ

Оцінювання знань студентів здійснюється перед комісією з викладачів кафедри, рішенням якої визначається диференційована оцінка у балах за вимогами кредитно-модульної системи.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

<i>Сума балів</i>	<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Оцінка за національною шкалою / Вимоги до оцінки</i>
90-100	A	Відмінно Виявлення всебічних систематичних і глибоких знань матеріалу; чітке володіння понятійним апаратом, методами та інструментарієм оцінки; ґрунтовний звіт щодо проходження комплексної виробничої практики з висвітленням всіх основних розділів; уміння використовувати набуті знання на практиці
82-89	B	Добре Виявлення всебічних систематичних і глибоких знань матеріалу; чітке володіння понятійним матеріалом, методами та інструментарієм оцінки діяльності підприємств; деталізований звіт щодо проходження практики з висвітленням не всіх основних питань; уміння використовувати набуті знання на практиці. <i>При цьому:</i> B – дуже добре – вище середніх стандартів, але з деякими помилками; C – добре – в цілому змістовна робота зі значними помилками
74-81	C	

64-73	D	Задовільно
60-63	E	<p>Виявлення не глибокого знання матеріалу; чітке володіння понятійним матеріалом, методами оцінки діяльності підприємств; ґрунтовний звіт щодо проходження практики з висвітленням не всіх основних розділів; уміння використовувати набуті знання на практиці, допускаючи неprinципові помилки.</p> <p><i>При цьому:</i> D – задовільно – чітко, але зі значними недоліками; E – достатньо – виконання відповідає мінімальним критеріям</p>
35-59	FX	Незадовільно
0-34	F	<p>Виявлення поверхневих та неглибоких знань; володіння окремими категоріями понятійного матеріалу, одним чи двома методами оцінки діяльності підприємств; неструктурований звіт з комплексної виробничої практики з висвітленням не всіх основних розділів, ігнорування принципово важливих складових на базі практики; невміння використовувати набуті знання на практиці.</p> <p><i>При цьому:</i> FX- незадовільно – необхідна ще певна робота для зарахування кредитів; F- незадовільно - обов'язкове повторне проходження практики</p>

СПИСОК ДОДАТКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. А. В. Череп, Т. В. Пуліна, О. Г. Череп. Інноваційний менеджмент: підручник. Київ: Кондор. 2018. 452 с.
2. Балабанова Л., Сардак О. Управління персоналом: підручник. К.: Центр учбової літератури. 2019. 468 с.
3. Балановська Т. І., Троян А. В. Управління бізнесом: навч. посібник. К.: НУБіП, 2019. 401 с.
4. Біляк Ю. В., Самофайлова М. О. Менеджмент: навч. посібн. К.: ЦП "Компринт". 2019. 360 с.
5. Г. О. Партин Н. Є. Селюченко. Фінансовий менеджмент: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки. 2018. 388 с.
6. Л.С. Вербовська, Г.Ф.Боднар, М.В.Берлоус. Менеджмент і адміністрування (Адміністративний менеджмент): конспект лекцій. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ. 2019. 102 с.
7. О. Ю. Кушлик, Г.С. Степанюк, М. Ю. Петрина. Операційний менеджмент: конспект лекцій. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ. 2019.
8. О.В. Козирева, Н.В. Глебова. Зовнішньо-екномічна діяльність підприємства: навчальний посібник. Харків: НФаУ. 2020. 172с.
9. О.Б.Курило, Л.П.Бондаренко, О.И Вівчар, О.М.Чубка. Фінанси підприємств: підручник. К.: Видавничий дім «Кондор». 2020. 340 с.
10. Полянська А. С. Ситуаційний менеджмент: навч. посіб. – ІваноФранківськ: ІФНТУНГ. 2019. 151 с.
11. Самокиш О. В. Креативний менеджмент: навч. посіб. Київ: Кондор. 2018. 202с.
12. Свидрук І.І., Миронов Ю.Б. Психологія управління та конфліктологія: Підручник. Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету. 2017. 320 с.
13. Станьковська, І. М. Управлінський аналіз: конспект лекцій. ІваноФранківськ: ІФНТУНГ. 2020. 78 с.
14. Грут О. О. Теоретико-методологічні засади управління результативністю організації: монографія. Львів: вид-во ЛТЕУ. 2018. 420 с.
15. Шкільняк М. М, Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент: Навчальний посібник. Тернопіль: Крокю. 2017. 252 с. Інформаційні ресурси в Інтернеті
16. Господарський кодекс України: URL: [https:// zakon. rada. gov. ua / laws/ show/436-](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436)
17. А.С. Полянська, А. П. Мажак. Дорожня карта формування компетенцій сучасного менеджера. / Молодий вчений. URL: [http:](http://)

//nbuv.gov.ua / UJRN / molv_2018_5%281%29__78

18. Бухгалтерський сервіс «Інтерактивна бухгалтерія»: URL: <https://interbuh.com.ua/ua/documents/oneanalytics/15038>

19. Електронний науковий журнал "Менеджмент та підприємництво: тренди розвитку". URL: <https://management-journal.org.ua/index.php/journal>.

20. С.Б. Іваницька, Т.О. Галайда, Р.М. Толочій. Впровадження європейських методик тайм-менеджменту в Україні. / Глобальні та національні проблеми 17 економіки. – 2018. – № 21. – С. 288–292. URL: <http://global-national.in.ua/issue-21-2018>.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України: вебсайт. URL: <https://smida.gov.ua/>.
2. Бізнес в Україні «КАК ЕСТЬ»: вебсайт. URL: <http://ukr-biz.net/>.
Державна служба статистики України: вебсайт. URL: www.ukrstat.gov.ua
3. Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами: вебсайт. URL: <http://ukrproject.gov.ua/>.
Євростат: вебсайт. URL: <http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/>.
4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського: вебсайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
5. Національний банк України: вебсайт. URL: <https://bank.gov.ua/>
Онлайн-сервіс перевірки компаній YouControl : вебсайт. URL: <https://youcontrol.com.ua/>.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

ДОГОВІР № _____ про проведення практики студентів закладу вищої освіти

м. Харків

«__» _____ 20__ року

Ми, що нижче підписалися, з однієї сторони, Державний біотехнологічний університет (далі – Університет) в особі

_____ (посада, прізвище та ініціали)

що діє на підставі Статуту Державного біотехнологічного університету, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 30.12.2022 № 1189,

(статут або доручення)

і, з другої сторони, _____ (далі – База практики)
(назва підприємства, організації, установи тощо)

в особі _____
(посада, прізвище та ініціали)

що діє на підставі _____ (далі – сторони),
(статут підприємства, розпорядження, доручення)

уклали між собою договір:

1. База практики зобов'язується:

1.1. Прийняти студентів на практику згідно з календарним планом:

№ в/п	Шифр і назва спеціальності	Курс	Вид практики	Кількість студентів	Термін практики	
					початок	кінець
1.	073 «Менеджмент»	III курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти	Виробнича практика «Комплексна виробнича практика»			

1.2. Призначити наказом кваліфікованих фахівців для керівництва практикою.

1.3. Створити належні умови для виконання студентами програми практики, не допускати використання їх на посадах та роботах, що не відповідають програмі практики та майбутньому фаху.

1.4. Забезпечити студентам умови безпечної праці на кожному

робочому місці. Проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці: ввідний та на робочому місці. У разі потреби навчати студентів-практикантів безпечних методів праці.

1.5. Надати студентам-практикантам можливість користуватися матеріально-технічними засобами та інформаційними ресурсами, необхідними для виконання програми практики.

1.6. Забезпечити облік виходів на роботу студентів-практикантів. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти університет.

1.7. Після закінчення практики дати характеристику на кожного студента-практиканта, в котрій відобразити виконання програми практики, якість підготовленого ним звіту тощо.

1.8. Надавати студентам можливість збору інформації для курсових та дипломних робіт за результатами діяльності підприємства, яка не є комерційною таємницею, на підставі направлень кафедр.

2. Університет зобов'язується:

2.1. До початку практики надати Базі практики для погодження програму практики та списки студентів, яких направляють на практику (додаються).

2.2. Призначити керівниками практики кваліфікованих викладачів.

2.3. Забезпечити додержання студентами трудової дисципліни і правил внутрішнього трудового розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією Базі практики нещасних випадків, якщо вони сталися зі студентами під час проходження практики.

2.4. Університет зобов'язується не розголошувати використану інформацію про діяльність підприємства через утилізацію курсових, дипломних робіт та звітів у встановленому порядку.

3. Відповідальність сторін за невиконання договору:

3.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації і проведення практики згідно із законодавством про працю України.

3.2. Усі суперечки, що виникають між сторонами за договором, вирішуються у встановленому порядку.

3.3. Договір набуває сили після його підписання сторонами і діє до кінця практики згідно з календарним планом.

3.4. Договір складений у двох примірниках: по одному – Базі практики і Університету.

3.5. Місце знаходження сторін:

Університет: м. Харків, вул. Алчевських , 44, 61002

База практики: _____

Від Університету:
Ректор Державного
біотехнологічного університету

Від Бази практики:

_____
_____

_____

_____

М.П. «__» _____ 20__ р.

М.П. «__» _____ 20__ р.

Державний біотехнологічний університет
(повне найменування вищого навчального закладу)

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

комплексна виробнича практика

(вид і назва практики)

студента

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Факультету менеджменту, адміністрування та права

Кафедра менеджменту, бізнесу і адміністрування

Освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр

Спеціальність 073 «Менеджмент»

(назва)

3 курс, група _____

Студент _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство, в організацію, установу.

Печатка
підприємства, організації, установи „___” _____ 20__ року

_____
(підпис) _____ (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи.

Печатка
підприємства, організації, установи “___” _____ 20__ року

_____
(підпис) _____ (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Календарний графік

проходження практики

№ з/п	Назви робіт	Тижні проходження практики				Відмітки про виконання
		1	2	3	4	

Керівники практики:

від вищого навчального закладу

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

від підприємства, організації, установи

(підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Відгук і оцінка роботи студента

на практиці

(назва підприємства, організації, установи)

Керівник практики від підприємства, організації, установи

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Печатка

«_____» _____ 20 __ року

Відгук осіб, які перевіряли

проходження практики

**Висновок керівника практики від закладу вищої освіти про
проходження практики**

Дата складання заліку „__” _____ 20__ року

Оцінка:

за національною шкалою _____

(літерами)

кількість балів _____

(цифрами і літерами)

Керівник практики від закладу вищої освіти

_____
(підпис)

_____
(прізвище та ініціали)

ДОДАТОК В

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**Факультет менеджменту,
адміністрування та права**

**Кафедра менеджменту, бізнесу і
адміністрування**

З В І Т

про проходження комплексної виробничої практики

В _____

(назва підприємства, організації, установи)
(область, район розташування)

Виконав (ла): студент (ка) ___ курсу

_____
(прізвище, ім'я та по батькові)

_____
Керівник практики від університету:
(науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ініціали)

Звіт подано на кафедру «_____» 20_р.

Звіт захищений «_____» 20_р.

Оцінка по захисту _____

ДОДАТОК Д
Таблиця Д.1

Приклади оформлення списку використаних джерел

Характеристика джерела	Приклад оформлення
1	2
Книги: Один автор	<p>Бичківський О. О. Міжнародне приватне право : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 82 с.</p> <p>Бондаренко В. Г. Український вільнокозацький рух в Україні та на еміграції (1919-1993 рр.) : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 600 с.</p> <p>Вагіна О. М. Політична етика : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 102 с.</p> <p>Верлос Н. В. Конституційне право зарубіжних країн : курс лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 145 с.</p> <p>Горбунова А. В. Управління економічною захищеністю підприємства: теорія і методологія : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 240 с.</p> <p>Гурська Л. І. Релігієзнавство : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ : ЦУЛ, 2016. 172 с.</p> <p>Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с.</p>
Два автори	<p>Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 196 с.</p> <p>Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с.</p> <p>Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с.</p> <p>Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с.</p> <p>Гура О. І., Гура Т. С. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.</p>
Три автори	<p>Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.</p>

Продовження таблиці Д.1

1	2
Чотири і більше авторів	<p>Бікулов Д. Т., Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с.</p> <p>Операційне числення : навч. посіб. / С. М. Гребенюк та ін. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 88 с.</p> <p>Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с.</p> <p>Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с.</p>
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	<p>Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с.</p> <p>Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с.</p>
Без автора	<p>Криміналістика : конспект лекцій / за заг. ред. В. І. Галана ; уклад. Ж. В. Удовенко. Київ : ЦУЛ, 2016. 320 с.</p> <p>Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред.: С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с.</p> <p>Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Латковської. Київ : ЦУЛ, 2017. 176 с.</p> <p>Сучасне суспільство: філософсько-правове дослідження актуальних проблем : монографія / за ред. О. Г. Данильяна. Харків : Право, 2016. 488 с.</p> <p>Адміністративно-правова освіта у персоналіях : довід. / за заг. ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ : Ін Юре, 2015. 352 с.</p> <p>Підготовка докторів філософії (PhD) в умовах реформування вищої освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 5-6 жовт. 2017 р. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 216 с.</p> <p>Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с.</p>

Продовження таблиці Д.1

1	2
Багатотомні видання	<p>Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с.</p> <p>Лодий П. Д. Сочинения : в 2 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. А. В. Симицына. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2015. Т. 1. 306 с.</p> <p>Новицкий О. М. Сочинения : в 4 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. Н. Г. Мозговая. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2017. Т. 1. 382 с.</p> <p>Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.</p> <p>Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : в 6 т. Харьков : Право, 2007. Т. 4 : Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с.</p>
Автореферати дисертацій	Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2005. 20 с.
Дисертації	Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.
Архівні документи	<p>Лист Голови Спілки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Спілки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71.</p> <p>Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. <i>ЦДАВО України</i> (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3.</p> <p>Наукове товариство ім. Шевченка. <i>Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України</i>. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.</p>
Патенти	Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.

Продовження таблиці Д.1

1	2
Законодавчі та нормативні документи	<p>Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.</p> <p>Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22.</p> <p>Повітряний кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2011. № 48-49. Ст. 536.</p> <p>Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530–543.</p> <p>Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10.</p>
Препринти	<p>Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1).</p> <p>Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с.: ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. центр «Харьк. физ.-техн. ин-т»; ХФТИ2006-4).</p>
Стандарти	<p>ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація).</p> <p>ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с.</p>

Продовження таблиці Д.1

1	2
Каталоги	Горницькая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Донец. ботан. сад НАН Украины. Донецк : Лебедь, 2005. 228 с. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с.
Бібліографічні покажчики	Лисосед О. В. Бібліографічний довідник з кримінології (1992-2002) / ред. О. Г. Кальман. Харків : Одісей, 2003. 128 с. Яценко О. М., Любовець Н. І. Українські персональні бібліографічні покажчики (1856-2013). Київ : Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, 2015. 472 с. (Джерела української біографістики ; вип. 3).
Частина видання: книги	Коломоєць Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Київ, 2009. С. 195–197. Алексеев В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.
Частина видання: матеріалів конференцій (тези, доповіді)	Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації</i> : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i> : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137.
Частина видання: довідкового видання	Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. <i>Адміністративне право України</i> : словник термінів / за ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55. Сірий М. І. Судова влада. <i>Юридична енциклопедія</i> . Київ, 2003. Т. 5. С. 699.

Продовження таблиці Д.1

1	2
<p>Частина видання: продовжуваного видання</p>	<p>Коломоєць Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46.</p> <p>Левчук С. А., Хмельницький А. А. Дослідження статичного деформування складених циліндричних оболонок за допомогою матриць типу Гріна. <i>Вісник Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 153–159.</p> <p>Тарасов О. В. Міжнародна правосуб'єктність людини в практиці Нюрнберзького трибуналу. <i>Проблеми законності</i>. Харків, 2011. Вип. 115. С. 200–206.</p>
<p>Частина видання: періодичного видання (журналу, газети)</p>	<p>Коломоєць Т., Колпаков В. Сучасна парадигма адміністративного права: генеза і поняття. <i>Право України</i>. 2017. № 5. С. 71–79.</p> <p>Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5.</p> <p>Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України</i>. 2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15.</p> <p>Bletska D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i>. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.</p>
<p>Електронні ресурси</p>	<p>Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>Шарая А. А. Принципи державної служби за законодавством України. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i>. 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://lsej.org.ua/5_2017/32.pdf.</p> <p>Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 20–27. URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017).</p>

КОМПЛЕКСНА ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

**методичні вказівки до дистанційного проходження практики
в умовах воєнного стану**

Укладачі:

**ГАЦЬКО Анатолій Федорович
МІНЕНКО Софія Іванівна
КУСКОВА Світлана Вікторівна
ЛІСНІЧЕНКО Олена Олександрівна**

Формат 60 x 84 ¹/₁₆. Гарнітура Garamond
Авторських арк. – 0,8. Умовн. друк. арк. – 1,0.

ф

Державний біотехнологічний університет
61002, м. Харків, вул. Алчевських 44